

Силабус навчальної дисципліни
«ОСНОВИ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ»

Спеціальність	125 Кібербезпека
Освітня програма	125 Кібербезпека
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Базова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	3 курс, 5 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 24 год. Практичні (семінарські) – .... год. Лабораторні – 24 год. Самостійна робота – 72 год.
Форма підсумкового контролю	залік
Кафедра	Кібербезпеки та інформаційних технологій, м. Харків, пр-т Науки 9-А, 057-702-18-31, http://www.kafcbit.hneu.edu.ua/
Викладач (-і)	Мілов Олександр Володимирович, к.т.н., проф.
Контактна інформація викладача (-ів)	oleksandr.milov@hneu.net
Дні занять	вівторок
Консультації	Понеділок 10.10; дистанційні; відповідно до графіку; індивідуальні

Мета навчальної дисципліни “ Основи математичного моделювання” є формування теоретичних знань з основ моделювання систем, засвоєння студентами основних підходів і принципів побудови моделей та надбання навичок їх застосування для вирішення задач моделювання, що виникають при розробці інформаційних систем. При цьому велика увага приділяється практичній роботі студентів на персональних комп’ютерах.

Передумови для навчання

Вища математика, Методи та засоби комп’ютерних інформаційних технологій, Технології обробки інформації

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи математичного моделювання

Тема 1. Вступ. Предмет дисципліни, її зміст і завдання

Тема 2. Моделювання. Основні поняття. Види моделей, їх класифікація. Вимоги до моделей

Тема 3. Основні види моделювання. Формальні методи побудови моделей

Тема 4. Ідентифікація параметрів математичної моделі. Адекватність, чутливість, непротиворічність моделі

Тема 5. Принципи побудови моделей. Технологія моделювання

Змістовий модуль 2. Моделі безпеки комп’ютерних систем

Тема 6. Основні поняття і визначення, що використовуються при описі моделей безпеки комп’ютерних систем.

Тема 7. Моделі комп’ютерних систем з дискреційним управлінням доступом

Тема 8. Моделі ізольованого програмного середовища

Тема 9. Моделі комп’ютерних систем з мандатним управлінням доступом

Тема 10. Моделі безпеки інформаційних потоків

Тема 11. Моделі комп’ютерних систем з рольовим управлінням доступом.

Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни

Internet, MS Office

Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система)

Посилання:
Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця за дисципліною “Основи математичного моделювання”

<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4924>

Рекомендовані джерела

Основна

Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з навчальної дисципліни "Моделювання систем" для студентів напрямку підготовки 0804 "Комп'ютерні науки" всіх форм навчання / Укл. Задачин В. М., Конюшенко І. Г. - Харків: Вид. ХНЕУ, 2007. - 96 с.

Молчанов А. А. Моделирование и проектирование сложных систем. - К.: Вища школа, 1999. - 664 с.

Пономаренко В. С. Моделювання дискретних процесів: Навч. посібник. - К.: ІСДО, 1993. - 180 с.

Ръжиков Ю. И. Имитационное моделирование. Теория и технологии. - М.: Альтекс-А, 2004. - 384 с.

Советов Б. Я. Моделирование систем. - М.: Высшая школа, 1985. - 271 с.

Томашевський В. М. Моделювання систем. - К.: Видавнича група ВНУ, 2005. - 349 с.

Додаткова

Васильев А. И. Имитационное моделирование информационных и вычислительных систем с использованием языка моделирования GPSS. - Владивосток: Изд. ДВГТУ, 1998. - 48 с.

Васильев А. И. Имитационное моделирование систем массового обслуживания с использованием языка моделирования GPSS / А. И. Васильев, Н. Н. Хобта, И. В. Брызгин. - Владивосток: Изд. ДВПИ, 1984. - 36 с.

Ситник В. Ф. Імітаційне моделювання: Навч. посібник / В. Ф. Ситник, Н. С. Орленко. - К.: ХНЕУ, 1998.-232 с.

Шеннон Р. Имитационное моделирование систем: искусство и наука. - М.: Мир, 1978. - 418 с.

Шрайбер Т. Дж. Моделирование на GPSS / Пер. с англ. - М.: Машиностроение, 1980. - 592 с.

Інформаційні ресурси

Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчальної дисципліни "Основи математичного моделювання" <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4924>

Система оцінювання результатів навчання

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість

обліку успішності" навчальної дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в технологічній карті дисципліни.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни (приклад)

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Лекційні заняття	12
Захист лабораторних робіт	24
Поточні КР	24
Екзамен	40
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену (іспиту), диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, тренінгу	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Політики навчальної дисципліни

Політика дотримання академічної доброчесності,

Політика щодо пропусків занять,

Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну, тощо

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни «Основи математичного моделювання», 2020.

Силабус затверджено на засіданні кафедри «31» серпня 2020 р. Протокол № 2